

Pro Sensus

PARI SUHDETTA
KOKEMUKSIA POLYAMORIASTA

Aune Karhumäki

Johdanto

Voiko kerralla rakastaa useampaa kuin yhtä ihmistä? Toimiiko monisuhteessa eläminen käytännössä ja jos kyllä, niin miten? Mitä haasteita monisuhteessa eläminen tuo tullessaan ja kuinka ne voidaan ratkaista?

Polyamoria sana tulee kreikan ja latinan kielen sanoista monta (poly) rakkautta (amor). Sillä tarkoitetaan suhteita, joissa intiimi, eroottinen ja seksuaalinen kanssakäyminen toteutuu useamman kuin kahden ihmisen muodostamassa suhteissa. Suhteiden eri osapuolet pyrkivät hyväksymään toisensa ja ovat tietoisia suhteiden laadusta ja niiden mahdollisista kehityssuunnista.

Monisuhteessa elävät ihmiset perustelevat elämäntapavalintaansa eri tavoin. Toisille polyamoria on elämän eteen tuoma tilanne kuten esimerkiksi silloin, jos ns. primaarisuhteen osapuolista toinen tai molemmat tuntevat tarvetta elää seksuaalisuuttaan toisin, kuin ovat siihen asti eläneet haluamatta kuitenkaan lupua nykyisestä suhteestaan. Monisuhteessa eläminen voi olla myös vapauden ja tasavertaisuuden tavoittelulle pohjautuva valinta. Suhteen eri osapuolet sitoutuvat periaatteeseen, että he mahdollistavat toisilleen intiimin, eroottisen ja seksuaalisen yhteyden myös toisiin ihmisiin. Osa polyamorisesti elävistä ihmisistä kokee, että monisuhde on ennen muuta yhteiskunnan arvoja ja parisuhdeolettamuksia vastaan asettuva, henkilökohtaisen tason poliittinen ratkaisu.

Polyamoriaa käsittelevää suomenkielistä kirjallisuutta tai tutkimustietoa on vähän. Internetissä on kuitenkin useita yhteisöjä, joissa monisuhteista kiinnostuneet ihmiset voivat keskustella keskenään. Perinteiselle parisuhteelle vaihtoehtoisessa monisuhteessa eläminen kiinnostaa eri ikäisiä ihmisiä, vaikka suurin osa monisuhteissa elävistä suomalaisista on 3-kymppisiä.

Pro Sensus toteutti polyamoriaa käsittelevän kyselyn Internetissä keväällä 2009. Kysely oli avoinna kuukauden ajan. Vastaajia kutsuttiin osallistumaan kyselyyn monisuhdeaiheisilla keskustelufoorumeilla sekä Google-hakukonetoimintojen avulla. Kyselyyn vastaaminen oli rajattu niin, että samasta ip-osoitteesta voi vastata vain kerran.

Raportissa tarkastellaan ensin monisuhteille rinnakkaisia käsitteitä, kuten **moniavioisuus, avoin suhde, parinvaihto ja rinnakkaissuhde**. Seuraavaksi siirrytään kyselyn tuloksiin. Sitten vastataan kysymykseen, **mitä monisuhteisuus seksuaalihistorian ja kyselyn vastausten valossa on ja mitä se ei ole**. Monisuhteen arkea haastavia tunteita sekä suhdearjen organisointia käsitellään omina lukunaan. Keskeisiä teemoja tunteiden käsittelyä kuvaavassa luvussa ovat **mustasukkaisuus, omistamisen halu, epävarmuus ja menettämisen pelko**. Parisuhteen organisointia käsittelevässä luvussa puolestaan tarkastellaan **ajankäyttöä, tunteiden käsittelyä, arjen suhdekäytäntöjä, uuden suhteen muodostamista ja polyamorian julkielämistä**. Raportin lopussa on mainittu **tahoja, joiden puoleen voi kääntyä** monisuhteisiin liittyvissä kysymyksissä.

Helsingissä joulukuussa 2010

Pro Sensus

Aune Karhumäki

Sisällysluettelo

1 Johdanto	 2
2 Mitä polyamoria on? Monogamia * polygamia * avoin suhde * parinvaihto * rinnakkaissuhde * historia * myytit * stereotyytiat	 4
3 Kokemuksia polyamoriasta kyselyn tulokset	 6
4 Mötä monisuhde on – mitä se ei ole? eettisyys * arvot * normit * periaatteet * siitä päättäminen, mikä sopii minulle ja meille * manipulointi * hyväksikäyttö * alistaminen	 8
5 Haastavat tunteet mustasukkaisuus * omistamisenhalu * epävarmuus * pelko * arvottomuus	 10
6 Monisuhteen haasteet ja ongelmat ajankäyttö * tunteet * arjen organisointi * uusi suhde * tulla kaapista (vai ei)	 12
7 Lisätietoja kirjallisuutta * yhteisöjä * tukipalveluja	 15

Liitteet

Liite 1 Suhdekartta

Liite 2. Mustasukkaisuus hallintaan -työkalu

Lähteet